

ارتباط بین سبقت در بازار کالا و مخاطره افت ارزش سهام

دکتر شکوفه نکوئی زاده

استادیار گروه حسابداری، واحد فیروزآباد، دانشگاه آزاد اسلامی، فیروزآباد، ایران. (نویسنده مسئول).

nekoe135@gmail.com

دکتر فاطمه داروغه حضرتی

استادیار گروه حسابداری، واحد داریون، دانشگاه آزاد اسلامی، داریون، ایران.

hazrati@iaudariun.ac.ir

دکتر علی خردمند

استادیار گروه حسابداری، واحد سروستان، دانشگاه آزاد اسلامی، سروستان، ایران.

kheradmand@iausarv.ac.ir

چکیده

رقابت در بازار محصول از طریق افزایش کارایی مدیران، افزایش شفافیت در تصمیم‌گیری، ارتقای سطح پاسخگویی مدیران، کاهش ریسک ناشی از تصمیمات نادرست سرمایه‌گذاری و واقعی شدن قیمت‌های موجود در بازار می‌تواند مشکلات نمایندگی و عدم تقارن اطلاعاتی بین مدیران و ذینفعان شرکت را کاهش دهد که این عامل منجر به کاهش خطر افت قیمت سهام می‌شود. هدف پژوهش حاضر، ارزیابی ارتباط بین سبقت در بازار کالا و مخاطره افت ارزش سهام در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است که به روش حذف سیستماتیک ۱۱۲ شرکت در بازه زمانی ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۷ به عنوان نمونه آماری انتخاب گردید. برای آزمون فرضیه‌های این پژوهش از روش رگرسیون لجستیک استفاده شده است. یافته‌های این پژوهش نشان داد که رابطه معناداری بین رقابت در بازار محصول و ریسک قیمت سهام وجود دارد، برای اثبات این فرضیه از شاخص هرفیندال - هیرشمن و شاخص لرنر تعدیل شده استفاده گردید و تماماً رابطه مستقیم و معنادار بین رقابت در بازار محصول و ریسک قیمت سهام را اثبات کردند. یعنی با افزایش شاخص هرفیندال - هیرشمن و افزایش شاخص لرنر ریسک افت ارزش سهام نیز افزایش می‌یابد. نتایج این پژوهش می‌تواند راه‌گشای فعالان عرصه بازار سرمایه و سایر سرمایه‌گذاران باشد.

واژگان کلیدی: ارزش سهام، رقابت در بازار، مخاطره افت ارزش سهام.

مقدمه

موضوع تغییرات ناگهانی ارزش سهام، طی سال‌های اخیر و به ویژه بعد از بحران مالی سال ۲۰۰۸، توجه بسیاری از دانشگاهیان و افراد حرفه‌ای را به خود جلب کرده است. این تغییرات، به دو صورت سقوط و جهش قیمت سهام رخ می‌دهد. با توجه به اهمیتی که سرمایه‌گذاران برای بازده سهام خود قائل هستند، پدیده‌ی سقوط قیمت سهام که منجر به کاهش شدید بازده می‌شود، در مقایسه با جهش بیش‌تر مورد توجه پژوهش‌گران قرار گرفته است. تعریف سقوط قیمت سهام دارای سه ویژگی مشخص است: افت ارزش سهام، یک تغییر بسیار بزرگ و غیرمعمول در ارزش سهام است که بدون وقوع یک حادثه‌ی مهم اقتصادی رخ می‌دهد. این تغییرات بسیار بزرگ به صورت منفی هستند. افت ارزش سهام، یک پدیده‌ی واگیردار در سطح بازار است. بدین معنی که کاهش ارزش سهام تنها به یک سهام خاص منحصر نمی‌شود،